

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA****Codi:** 44372**Nom:** Polítiques socioeducatives per a la mediació i resolució de conflictes en l'escola**Cicle:** Màster Universitari Oficial**Crèdits ECTS:** 4**Curs acadèmic:** 2025-26**TITULACIONS**

Titulació	Centre	Curs	Període
2192 - Màster Universitari en Acció Social i Educativa	Facultat de Filosofia i Ciències de l'Educació	1	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
2192 - Màster Universitari en Acció Social i Educativa	Polítiques socioeducatives per a la mediació i resolució de conflictes en l'escola	OPTATIVA

COORDINACIÓ

BELLVER MORENO MARIA CARMEN

VIANA ORTA MARIA ISABEL

RESUM

En esta matèria s'aborda un dels temes que resulten fonamentals en l'educació formal no universitària, com és el de la prevenció de la violència i la resolució pacífica dels conflictes. Per això s'analitza el marc legal que regula la utilització de la mediació en els conflictes escolars, s'identifiquen els fonaments teoricopràctics de la mediació escolar com a instrument pedagògic que ens permetrà afrontar positivament els conflictes, s'estudien plans i programes de mediació escolar, es dissenyen projectes de mediació escolar i estratègies per a la formació d'equips de mediació en els centres educatius. El conflicte s'aborda com un fenomen normal en un context com el de l'aula o el centre escolar en què conviuen un grup de persones, el qual no té perquè arribar a ser negatiu, sinó que molt al contrari, si s'afronta adequadament, té una gran potencialitat educativa i pot servir per a enfortir les relacions entre les persones. Per això no es tracta d'eliminar els conflictes, sinó d'aprofitar estos per a progressar, per a desenrotllar la capacitat de diàleg de les persones i per a millorar les bases de la convivència. En esta matèria s'aporten estratègies i recursos educatius per a la prevenció i la resolució constructiva dels conflictes, s'analitzen programes d'intervenció que han obtingut resultats positius i s'ensenya a l'alumnat a dissenyar els seus propis recursos per a la intervenció educativa.

size="3" face="Times">

CONEIXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

No es requereixen

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

-

Analitzar els entorns, els contextos i les experiències de l'acció social i educativa, per a revisar críticament, dissenyar i desenvolupar els principis i pressupostos de la intervenció.

Analitzar i sintetitzar situacions, aportacions teòriques i metodològiques, i estratègies diverses d'intervenció.

Anticipar conseqüències i situar en el desenrotllament històric les problemàtiques concretes del context d'intervenció socioeducativa.

Assumir la responsabilitat del seu propi desenrotllament professional i de la seua especialització en l'àmbit social i educatiu.

Avaluar teories i metodologies per a formular juís crítics sobre la pròpia pràctica socioeducativa i el context en què es desenvolupa.

Comprendre i utilitzar coneixements avançats en el context de la investigació socioeducativa.

Integrar-se i liderar equips de treball interdisciplinari, per a oferir una perspectiva complexa en l'anàlisi de situacions i el disseny d'intervencions.

Problematitzar realitats socials complexes i intentar resoldre situacions i conflictes, que des d'una perspectiva socioeducativa requereixen la comprensió i posada en relació d'interessos divergents.

Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d'estudi.

Que els estudiants sàpiguen comunicar les conclusions (i els coneixements i les raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.

Saber dissenyar, utilitzar i avaluar estratègies de comunicació i habilitats socials, tant en grups interdisciplinaris d'experts com en la relació amb els subjectes d'intervenció.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

- L'escola com a espai de convivència escolar
- La mediació com a ferramenta socioeducativa al servici de la convivència escolar
- Fonaments teoricopràctics de la mediació escolar
- Marc normatiu de la mediació escolar a Espanya
- Plans i programes de mediació i resolució de conflictes en l'escola

VOLUM DE TREBALL (HORES)**ACTIVITATS PRESENCIALS**

Activitat	Hores
Teoria	7,00
Seminari	14,00
Pràctiques a l'aula	7,00
Total hores	28,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	0,00
Estudi i treball autònom	70,00
Preparació de classes	2,00
Preparació d'activitats d'avaluació	0,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	72,00

METODOLOGIA DOCENT

Lliçó magistral participativa

- Resolució de problemes
- Aprenentatge col·laboratiu y/o cooperatiu
- Disseny i desenrotllament de projectes

- Exposició, debat i coordinació
- Tallers
- Estudi i treball de l'alumne per a integrar les competències del mòdul (vinculat a treball autònom de l'alumne)
- Atenció individualitzada y/o grupal (vinculat a tutories)

AVALUACIÓ

- Portafolis, en el que s'inclouran els diferents treballs realitzats per l'estudiant
- Exposicions en classe de treballs realitzats
- Participació en les distintes activitats de classe.

En situacions excepcionals, qualificades així per la CCA del MASE, el professorat establirà sistemes específics d'avaluació.

La realització fraudulenta de proves d'avaluació i el plagi en treballs d'avaluació seran considerats conforme al Reglament d'avaluació i qualificació de la UV (ACGUV 108/2017) i al Protocol d'actuació davant pràctiques fraudulentas (ACGUV 123/2020). L'ús de tecnologies (inclosa IA), que no siga prèvia i expressament autoritzat pel professorat, per a confeccionar materials d'avaluació, permetrà que aquests no siguen considerats com d'autoria pròpia i seran tractats segons la reglamentació vigent i el Codi de Convivència i Bones Pràctiques de la UV (ACGUV 300/2023, DOGV, núm. 9747/18.12.2023).

BIBLIOGRAFIA

- Alzate, R. (1999). Enfoque global de la escuela como marco de aplicación de los programas de resolución de conflictos. En Brandoni, F. (Ed), *Mediación Escolar: Propuestas, Reflexiones y Experiencias*. Buenos Aires: Paidós.
- Alzate, R. (2005). Programas de convivencia en el ámbito educativo. Enfoque global de transformación de conflictos y mediación escolar. *Proyecto Hombre: Revista Trimestral de la Asociación Proyecto Hombre*, 66, 15-18.
- Amstutz, L. S. y Mullet, J. H. (2005). *The little book of Restorative Discipline for Schools. Teaching Responsibility; creating caring climates*. Pennsylvania: Good books.
- Arellano, N. (2008). Violencia entre pares escolares (bullying) y su abordaje a través de la mediación escolar y los sistemas de convivencia. *Informe de Investigaciones educativas*, 22, 211-230.
- Bickmore, K. (1997). Teaching conflict and conflict resolution in schools: (extra-) curricular considerations. Paper presented at Connections'97. International Social Studies Conference. Sydney: Australia.
- Burrell, N. A., Zirbel, Z.S. y Allen, M. (2003). Evaluating peer mediation outcomes in educational settings: a meta-analytic review. *Conflict Resolution Quarterly*, 21(1), 7-26.
- Casella, R. (2000). The benefits of peer mediation in the context of urban conflict and program status. *Urban Education*, 35(3), 324-355.
- Cowie, H. (2010). Restorative practice in school: a psychological perspective, documento presentado al ESRC en los Seminarios de Justicia Restaurativa: Inter-disciplinary perspectives on restorative approaches to reducing conflicts in schools: exploring theory and practice from cross-national and international settings, Seminar 3, University of Cambridge. Recuperado de: <http://www.justicereparatrice.org/www.restorativejustice.org/10fulltext/cowiehelen/view>
- Cowie, H., Hutson, N., Dawn, J., y Myers, A. M. (2008a). Taking stock of violence in U.K. Schools risk, regulation, and responsibility. *Education and Urban Society*, 40(4), 494-505.
- Cowie, H., Hutson, N., Oztug, O. y Myers, C. (2008b). The impact of peer support schemes on pupils' perceptions of bullying, aggression and safety at school. *Emotional and Behavioural Difficulties*, 13(1), 63-71.
- Drewery, W. (2004). Conferencing in schools: punishment, restorative justice, and the productive importance of the process of conversation. *Journal of Community & Applied Social Psychology*, 14, 332-344.
- García, L., Chiva, I., Moral, A. & Ramos, G. (2016). Fortalezas y debilidades de la mediación escolar desde la perspectiva del alumnado de educación secundaria. *Pedagogía Social. Revista Interuniversitaria*, (28), 203-215.
- Ibarrola-García, S., & Redín, C. I. (2013). La influencia positiva de la mediación escolar en la mejora de la calidad docente e institucional: percepciones del profesor mediador. *Profesorado. Revista de Currículum y Formación de Profesorado*, 17(1), 367-384.
- Johnson, D.W. y Johnson, R. (2001). Peer mediation in an inner-city elementary school. *Urban Education*, 36, 165.
- Johnson, D.W. y Johnson, R. (2004). Implementing the Teaching Students To Be Peacemakers Program. *Theory into Practice*, 43, 68-79.
- Kane, J., Lloyd, G., McCluskey, G., Riddell, S., Stead, J. y Weedon, E. (2008). Collaborative evaluation: balancing rigor and relevance in a research study of restorative approaches in schools in Scotland. *International Journal of Research & Method in Education*, 31(2), 99-111.
- Kane, J., Lloyd, G., McCluskey, G., Maguire, R., Riddell, S., Stead, J. y Weedon, E. (2009). Generating an inclusive ethos? Exploring the impact of restorative practices in Scottish schools. *International Journal of Inclusive Education*, 13(3), 231-251.
- Martín, E., Fernández, I., Andrés, S., Del Barrio, C. y Echeíta, G. (2003). La intervención para la mejora de la convivencia en los centros educativos: modelos y ámbitos. *Infancia y Aprendizaje*, 26 (1), 79-95.
- Martín-Seoane, G. (2008). La mediación como herramienta de prevención de la violencia escolar. *Revista*

de Mediación, 1, 26-31.

Martin-Seoane, G., Pulido, R. y Vera, R. (2008). Maltrato entre iguales y exclusión social en la Comunidad de Madrid: análisis y posibilidades de intervención. *Psicología Educativa*, 14(2), 103-113.

Macready, T. (2009). Learning social responsibility in schools: a restorative practice. *Educational Psychology in Practice*, 25(3), 211-220.

McWilliam, N. (2010). A school peer mediation program as a context for exploring therapeutic jurisprudence (TJ): Can a peer mediation program inform the law? *International Journal of Law and Psychiatry*, 33, 293-305.

Pulido, R., Martín-Seoane, G. y Lucas-Molina, B. (2010). La mediación como herramienta educativa para estimular el razonamiento y la comprensión social. *Revista de Mediación*, 6, 10-21.

Pulido, R., Martín-Seoane, G. y Lucas-Molina, B. (2011). Risk profiles and peer violence in the context of school and leisure time. *Spanish Journal of Psychology*, 14(2), 701-711, DOI: [dx.doi.org/10.5209/rev_SJOP.2011.v14.n2.18](https://doi.org/10.5209/rev_SJOP.2011.v14.n2.18)

Pulido, R., Martín-Seoane, G., & Lucas-Molina, B. (2013). Orígenes de los Programas de Mediación Escolar: Distintos enfoques que influyen en esta práctica restaurativa. *Anales de psicología*, 29(2), 385-392.

Reimer, K. (2011). An exploration of the implementation of Restorative justice in an Ontario public school. *Canadian Journal of Educational Administration and Policy*, 119, 1-42.

Torrego, J. C. (Coord.) (2003). *Mediación de Conflictos en Instituciones Educativas*. Madrid: Narcea.

Torrego, J.C. (Coord.) (2006). *Modelo Integrado de Mejora para la Convivencia: Estrategias de Mediación y Tratamiento de Conflictos*. Editorial Grào.

Torrego, J. y Galán, A. (2008). Investigación evaluativa sobre el programa de mediación de conflictos en centros escolares. *Revista de Educación*, 347, 369-394.

Viana Orta, M. I. (2014). La mediación escolar en los planes y programas institucionales